

מבוא ליחידת ההוראה: יום ירושלים

יחידת הלימוד מיועדת לתלמידי כיתות ג'-ד' במסגרת שיעורי מורשת ומתמקדת בנושא: ירושלים בירת מדינת ישראל. היחידה משלבת את סיפורה של ירושלים ושחרורה מידי הירדנים, ערב פרוץ מלחמת ששת הימים. ביחידה משולבים סיפורים מתוך מאגר סיפורי מורשת שתועדו בתכנית "הקשר הרב דורי".

כתבו: ליהי תורג'מן, אילנית עטבאי ומיכל גזית

רציונל היחידה

חלק מזהותנו כעם יהודי נקבע ע"י הבנת תרבותנו ומורשתנו כמדינה וכעם. שחרור ירושלים, בירת המדינה, ומלחמת ששת הימים הינם אב יד בתרבותה של מדינתנו. קימת חשיבות רבה להבנת המלחמה ושחרורה של ירושלים מידי הירדנים, שכן היה זה נדבך חשוב בהפיכתנו מארץ למדינה יהודית חופשית.

במסגרת שיעורי מורשת ייחשפו תלמידים כיתות ג'-ד' לנושא אחדותה של ירושלים, הקשיים אתם חוו היהודים שחיו בארץ, הלוחמים שחרפו נפשם למען הקמת מדינה עצמאית והפיכתה של ירושלים לעיר בירה של מדינתנו. יחידה זו מבוססת על חמישה שיעורים בהם נחשפים התלמידים למסעם ההיסטורי של חיילי הצנחנים שנלחמו למען שחרורה של ירושלים.

היחידה חושפת את התלמידים לנושא באופן חווייתי, מגוון וחדשני תוך שילוב סיפורים אותנטיים מאותה תקופה. באופן זה תורמת היחידה לפיתוח זהותם ושייכותם של התלמידים כיהודים במדינה חופשית עצמאית. כמו כן, דורשת היחידה מהתלמידים להפעיל חשיבה ומיומנויות שונות שלהן יזדקקו במאה ה-21: עבודת צוות, עמידה מול קהל, תכנון, חשיבה מסתעפת וחשיבה יצירתית ושילוב כלי תקשוב שונים ומיומנויות עבודה בכלים דיגיטליים מגוונים.

ביחידה משולבים סיפורים אישיים של לוחמים בקרבות על ירושלים, מתוך מאגר סיפורי מורשת שתועדו בתכנית "הקשר הרב דורי":

- ["הקרבות על שחרור ירושלים" / רני בר נס](#)
- ["שחרור הבית וכיבוש העיר העתיקה" / צבי בש](#)
- ["מגלות לגאולה – מהעפלה עד שער האריות" / עודד טירה](#)

יחידת הוראה בנושא – יום ירושלים

פירוט התכנון	פירוט המרכיבים	
מורשת	תחום הדעת נושא היחידה	
ירושלים	נושא בתכנית הלימודים	
יום ירושלים	נושא היחידה	
ליהי תורג'מן, אילנית עטבאי, מיכל גזית – בי"ס "משה שרת" חולון	מפתח/ת היחידה	
ג'-ד'	שכבת גיל	
5 ש"ש – כל יחידת שיעור 45 דק'.	משך השיעור/ היחידה	
ככל שאנו מתרחקים מהמציאות של ירושלים כעיר מחולקת, קשה יותר לדמיין את התחושות הקשות בשנים שבהן נמנעה הגישה מתושבי מדינת ישראל לעיר העתיקה. עקב כך קשה להבין את החשיבות של איחוד ירושלים, ומדוע אנו מציינים את יום ירושלים בכל שנה. ביחידה זו ייחשפו התלמידים לחשיבותה של העיר ירושלים לעם היהודי.	רציונל למורה	
יום ירושלים, יום חג החל בכ"ח באייר ומסמל את אחדות ירושלים כבירת ישראל מצוין בבתי הספר מדי שנה. במסגרת שיעורי מורשת נחשפים התלמידים למורשת ולתרבות העם היהודי. יום ירושלים יצוין במסגרת שיעור מורשת לכיתות ד' כיום חג לזכר איחודה מחדש של ירושלים וכחלק מתרבותו של העם היהודי.	רצף:	
<ul style="list-style-type: none"> - התלמידים יכירו את חשיבותה של ירושלים לעולם בכלל ולעם היהודי בפרט. - התלמידים יזהו את ירושלים ואת גבולותיה. - התלמידים יבינו את משמעות הכינוי "העיר העתיקה". - התלמידים יבינו מדוע נקראת ירושלים "ירושלים של זהב". - התלמידים יכירו את סיפור שחרורה של ירושלים מידי הירדנים. - התלמידים ייחשפו לסיפורים אישיים של אנשים שחיו בתקופה זו ויעמדו על תרומתו של הסיפור האישי ללמידה אודות התקופה. 	מטרות תוכן	
ירושלים, עיר בירה, מלחמת השחרור / ששת הימים, גבול, העיר העתיקה, הר הבית, כ"ח באייר, ירושלים של זהב.	מושגים	
<ul style="list-style-type: none"> - שימוש במנוע חיפוש, איתור המידע וביחנתו. - עבודה בצוות. - שימוש ביצירתיות וחדשנות בעת הפקת התוצר הסופי (היצג הנושא באמצעות אחד מהכלים הדיגיטליים שנלמדו: P.P, ADOBE VOICE, IMOVIE, TELLEGAMI, BOOK, CREATOR). - איתור מידע והבניית הידע - צפייה בסרטון בריונפופ והתייחסות לשאלות ממקדות במהלך הצפייה. - הבניית ידע - צפייה בסרטון ביוטיוב. 	מיומנויות המאה ה-21	
<ul style="list-style-type: none"> - שימוש ביוטיוב. - שימוש באפליקציית LINOIT. - שימוש בכלי דיגיטלי: P.P, ADOBE VOICE, IMOVIE, TELLEGAMI, BOOK, CREATOR. 	מיומנויות תקשוב	

<p>הקמת המדינה, מיקומה של ירושלים במדינה, חשיבותה של ירושלים.</p>	<p>ידע קודם נדרש</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - שיר "ירושלים של זהב" – מילים + שמע (יוטיוב) - סרטון "הר הבית בידנו" – הפריצה לעיר העתיקה בשנת 1967 (יוטיוב). - LINOIT – שיעור פתיחה – ירושלים. - סרטון "40 שנה לאיחוד ירושלים" (יוטיוב). - מפת העיר העתיקה - מרכז למידה – 3 תחנות + סיכום. 	<p>חומרי למידה כתובים ומתוקשבים</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - "הקרבות על שחרור ירושלים" / רני בר – נס - "שחרור הר הבית וכיבוש העיר העתיקה ירושלים" / צבי בש - "מגלות לגאולה – מהעפלה עד שער האריות" / עודד טירה 	<p>סיפורים ממאגר סיפורי מורשת</p>	
<p>גיוון במקורות מידע – מקורות כתובים, שמיעתיים, ויזואליים.</p>	<p>היענות לשונות- הרחבה, גיוון והעשרה</p>	
<p>בניית תוצר דיגיטלי בנושא ירושלים עפ"י בחירת התלמידים.</p>	<p>תוצרי למידה</p>	
<p>תוכן: התוצר בנוי מן התוכן הנלמד ביחידה + שילוב המידע מתוך הסיפורים במאגר מורשת + חיפוש מידע באינטרנט. עמידה בזמנים. שימוש בכלי המתקשב. עבודת צוות.</p>	<p>מחווון הערכה</p>	

מהלך השיעור הראשון

זמן	תיאור הפעילות	מהלך ההוראה	
10 דק'	השמעת השיר "ירושלים של זהב" / נעמי שמר – קישור לשיר כתיבה בלוח שיתופי- LINOIT בעקבות השיר – ירושלים – רגשות, מחשבות, ידע קודם...	פתיחה	
25 דק'	הקניית המושגים "ירושלים של זהב", "בדד יושבת", "בליבה חומה", "הר הבית". עיסוק בגבולות העיר העתיקה אז והיום (הקרנת מפה).	גוף השיעור	
10 דק'	רפלקציה במרחב הכיתתי – רגשות / מחשבות / ירושלים בעבר ובהווה – השוואה...	סיום	
	במליאה – עיסוק בביטויים העולים מן השיר "ירושלים של זהב": "בדד יושבת", "בליבה חומה", "הר הבית", "ירושלים של זהב". שיח – מדוע "בדד"? מהי "החומה" שאליה מתכוננים? מהו "הר הבית" ומדוע מכונה כך? הקרנת הסרטון "הר הבית בידנו" – סרטון הפריצה לעיר העתיקה בשנת 1967 במלחמת ששת הימים – קישור לסרטון עיסוק בירושלים של היום לעומת ירושלים של פעם (מיון ב LINOIT – בעבר, כיום, מה המשותף?). בסיכום השיעור – כתיבת רפלקציה במרחב הכיתתי.	יישום	
	המורה תשב עם קבוצת תלמידים מתקשים לסייע בעבודה ב LINOIT .	עבודה פרטנית / קבוצתית	
	הקניית מושגים חדשים בהקשר לירושלים. מפת העיר העתיקה – אז והיום.	העשרה	
	יכתב בפורום הכיתתי – הבעת רגשות ומחשבות שהתעוררו בעקבות השיעור.	סיכום ורפלקציה	
	הילדים יעבדו בכיתה האם עם ניידים ואייפדים.	מעבדת מחשבים	

מהלך השיעור השני והשלישי (יחידה)

זמן	תיאור הפעילות	מהלך ההוראה	
15 דק'	קישור לשיעור קודם + הקרנת סרטון 40 שנה לאיחוד ירושלים. קישור לסרטון	פתיחה	
65 דק'	פעילות קבוצתית במרכז למידה "שחרורה של ירושלים" (3 תחנות) קישור למצגת השיתופית התלמידים ייחשפו במרכז למידה לשלושה סיפורים אישיים העוסקים בשחרורה של ירושלים מידי הירדנים במלחמת ששת הימים.	גוף השיעור	
10 דק'	רפלקציה במרחב הכיתתי – מה למדתי ממרכז הלמידה? מה הייתי רוצה עוד לדעת? כיצד הרגשתי בזמן העבודה בקבוצה? מה היה טוב ומה טעון שיפור?	סיום	
	המורה תחלק את הכיתה לקבוצות. כל קבוצה תקבל 3 תחנות בנושא ירושלים בהן עליה לעבוד. כל תחנה חושפת בפני התלמידים את סיפורו האישי של אחד הלוחמים בקרבות על ירושלים. - "הקרבות על שחרור ירושלים" / רני בר נס - "שחרור הבית וכיבוש העיר העתיקה" / צבי בש - "מגלות לגאולה – מהעפלה עד שער האריות" / עודד טירה חברי הקבוצה יקראו את הסיפורים, ישוחחו עליהם, ירכזו את תשובותיהם ויענו על השאלות בדפים שיקבלו.	יישום	
	עבודה בקבוצות.	עבודה פרטנית / קבוצתית	
	הילדים ייחשפו לשלושה סיפורים אישיים ממאגר סיפורי מורשת . הילדים יעשירו את הידע שלהם במקורות מידע נוספים מהאינטרנט ובסרטונים.	העשרה	
	יכתב בפורום הכיתתי – רגשות ומחשבות אודות הלמידה במרכז והעבודה הקבוצתית.	סיכום ורפלקציה	
	הילדים יעבדו בכיתה האם עם ניידים ואייפדים.	מעבדת מחשבים	

מהלך השיעור הרביעי והחמישי (יחידה)

זמן	תיאור הפעילות	מהלך ההוראה	
15 דק'	קישור לשיעור קודם + דיון בקצרה בשלושת הסיפורים שהוצגו במרכז <u>מאגר סיפורי המורשת</u> : - " <u>הקרבות על שחרור ירושלים</u> " / רני בר נס - " <u>שחרור הבית וכיבוש העיר העתיקה</u> " / צבי בש - " <u>מגלות לגאולה – מהעפלה עד שער האריות</u> " / עודד טירה	פתיחה	
55 דק'	סיכום הלמידה בהכנת תוצר עפ"י בחירת הקבוצה. <u>דף סיכום מרכז למידה.</u>	גוף השיעור	
20 דק'	כל קבוצה תציג במליאה את התוצר שהפיקה כתוצאה מתהליך הלמידה.	סיום	
	הילדים יעבדו בקבוצה שעבדו במרכז הלמידה ויסכמו את למידתם בהכנת תוצר דיגיטלי לבחירתם (מתוך מאגר תוצרים שיוצג להם). בתוצר יבואו לידי ביטוי הן התוכן הפדגוגי הנלמד ביחידה והן מיומנויות התקשוב והעבודה בצוות.	יישום	
	עבודה בקבוצות.	עבודה פרטנית / קבוצתית	
	הילדים יחשפו לשלושה סיפורים אישיים <u>מאגר סיפורי מורשת</u> . הילדים יעשירו את הידע שלהם במקורות מידע נוספים מהאינטרנט ובסרטונים.	העשרה	
	יכתב בפורום הכיתתי – רגשות ומחשבות אודות הלמידה במרכז והעבודה הקבוצתית.	סיכום ורפלקציה	
	הילדים יעבדו בכיתת האם עם ניידים ואייפדים.	מעבדת מחשבים	